

Åpent nettverksmøte

Dette har vi lært – dette har vi fått til!

10 år med delprogram oppvekst og utdanning



Delprogrammets rolle: Et utviklingsprogram



«Flere skal sikres **gode oppvekstsvilkår** og flere skal **fullføre og bestå** videregående opplæring gjennom **forbedringer av tjenester** på oppvekst og utdanningsfeltet»

- ▶ Sju deltakende virksomheter
- ▶ Delprogrammet:
 - ▶ Gir finansiering, faglig støtte og sparring
 - ▶ Bistår med samordning av behov, analyser, monitorering
 - ▶ Deler funn og erfaringer
 - ▶ Gir støtte til implementering og oppskalering

Gode tjenester på oppvekstfeltet virker sosialt utjevnenende og motvirker utenforskap

Dagens situasjon

39%

av barna i Oslo
bor i «våre» seks bydeler

62%

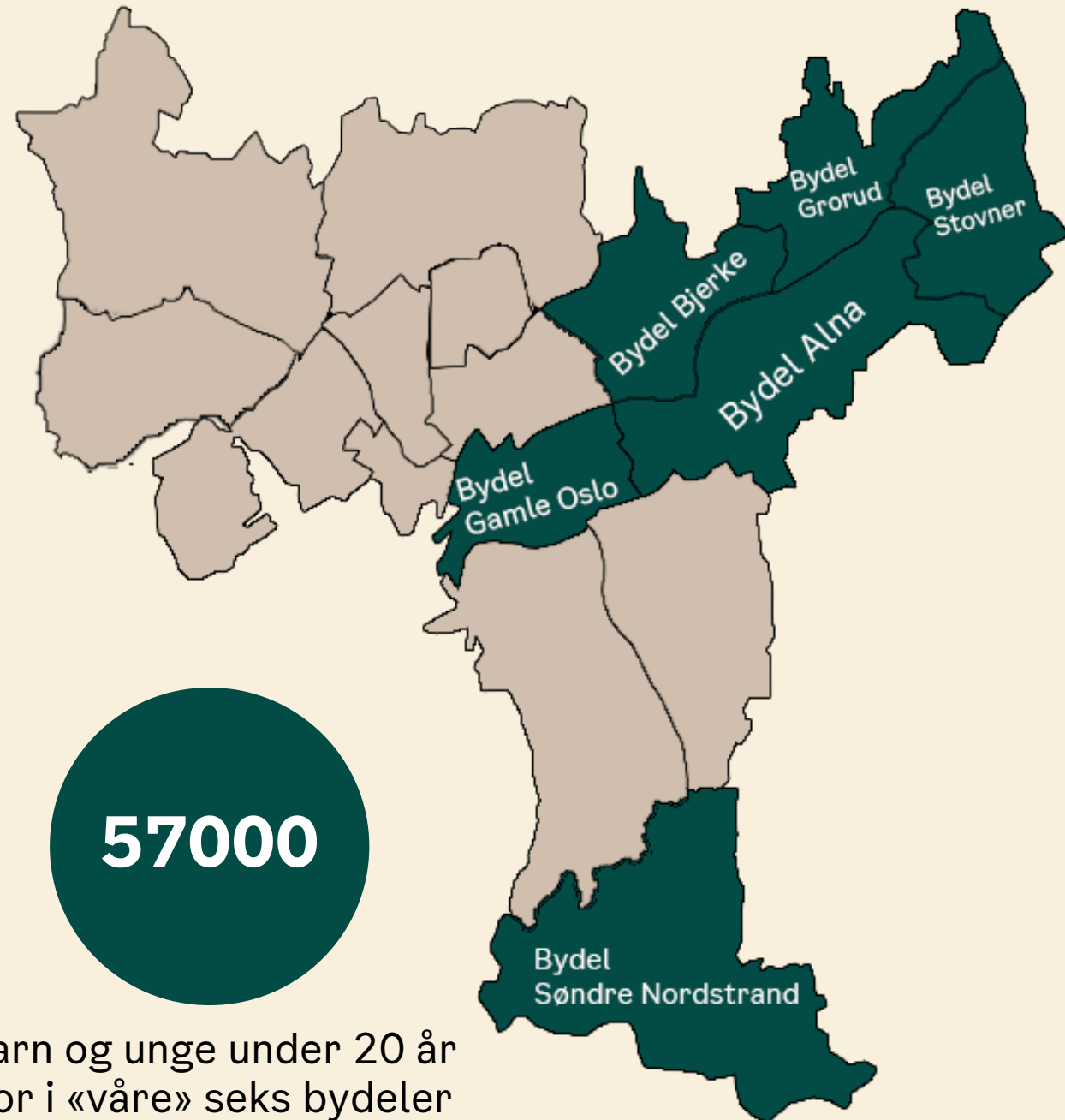
av Oslobarna i vedvarende
lavinntekts-familier bor i «våre»
bydeler

48%

av førsteklasingene har vedtak
om særskilt norskopplæring mot
13 % i resten av byen

57000

Barn og unge under 20 år
bor i «våre» seks bydeler

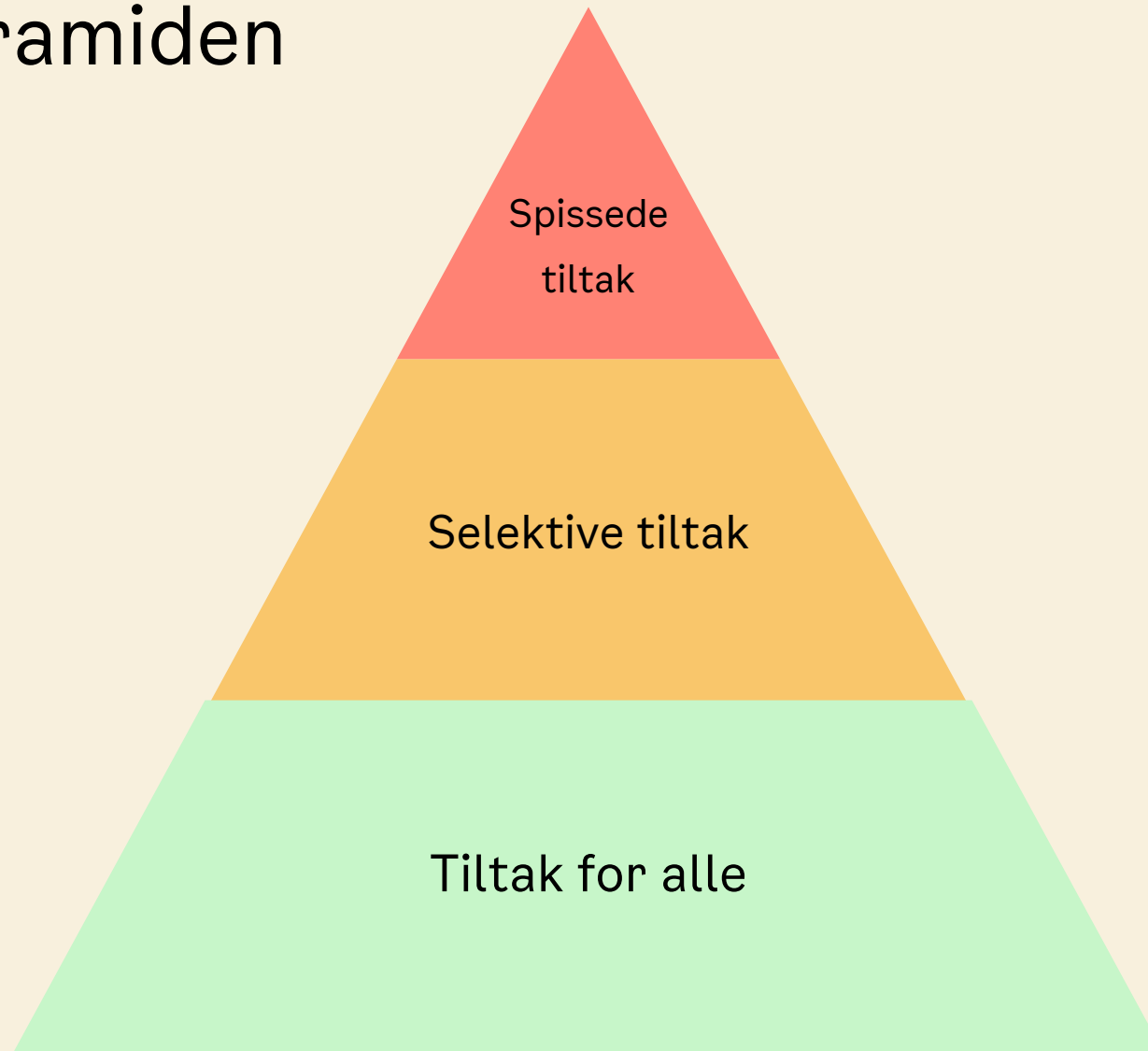


Oslo

Kvalitet i tjenestene i hele løpet



Tjeneste-pyramiden



Hva vet vi?

2017-2026



**Demografien
er endret,
tjenestene er
som før**

**Tjenestene
snakker ikke
sammen**

**Foresatte – en
ubrukt
ressurs**

**Lav tillit til
offentlige
tjenester**

Vi må tilpasse tjenestene til innbyggerne våre

Ærlig prat – hva må til?

- ▶ Pust med magen - gjør nødvendige analyser aller først
- ▶ Sett tydelige mål
- ▶ Kill your darlings – jobb ut løsninger som kan overleve i ordinær drift
- ▶ Slipp ikke taket - monitorer og evaluer!
- ▶
- ▶ Når du har kommet hit: Har du ikke enda planlagt for finansiering over ordinære budsjettet – kan du glemme hele prosjektet



Våre resultater

- Implementerte løsninger
- Innsiktsarbeid
- Kapasitetsbygging i tjenestene: Styrket kompetanse til endring – og utviklingsarbeid
- Politikktforming stat og kommune
- 2022-2025: 26 av 27 fullførte prosjekter implementert

117 prosjekter
stort og smått,
hvorav 18
innsiktsarbeid



Resultater fra prosjekter: Noen eksempler

- ▶ Språksterk 1-6 (samarbeid med UiO): Målbart bedre kvalitet enn i kontrollbarnehagene
 - Målbart forbedring i ansattes:
 - Støtte til barnas språk- og kunnskapsutvikling
 - Ivaretagelse av barnas individuelle behov
 - Reguleringsstøtte (størst effekt på småbarnsavdelingene)
- ▶ Vahl nærmiljøskole: Mer lesing, trivsel og deltakelse
 - Fra 15 til 72 % deltakelse i fritidsaktiviteter
 - Økt trivsel (Elevundersøkelsen), leselyst (utlån fra biblioteket) og større deltakelse på foreldremøter
- ▶ Mobilt akutteam (evaluert av Agenda Kaupang): Færre institusjonsplasseringer og 10 mill. i årlige besparelser



A woman wearing a dark green hijab is sitting on a colorful, patterned rug. Two young children are sitting next to her. One child, a boy with dark hair, is wearing a black long-sleeved shirt with a yellow band across the chest that says "MINI BOY". The other child, a girl with curly brown hair, is wearing a red and white plaid shirt. They are all looking at a piece of white paper on the rug, which has some purple and red scribbles on it. The background is a light-colored wooden floor.

Barnehage og språkutvikling



Oslo



Oslo

Se videoen vår: Språksterk 1-6

Men vi opplever at
det har vært en gavepakke for oss.

OECD - rapport om Norges barnehagepolitikk 2015

Rapport | Dato: 22.06.2015

[Read in English](#)

Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling (OECD) har gitt sine anbefalinger for barnehagepolitikk.



Norge

Dette er norsk barnehageutfordringer

OECD har sett på norsk barnehagesektor. Her er de f.eks. funnet i rapporten.



Østkanten har de dårligste barnehagene i Oslo

Barnehagene i Østkanten er dårligere på Tøyen, Grønland og Enerhaugen enn i resten av Oslo, skriver Dagsavisen.

INNGÅR I SAK

[> Stortingsmelding om kvalitet i barnehagen](#)

For stor kvalitetsforskjell i norske barnehager

I en fersk rapport slår OECD fast at norske barnehager mangler kvalifisert arbeidskraft. Organisasjonen mener dette gjør at kvaliteten og innholdet i barnehagene varierer for mye.



OECD-rapporten ser ut til å være basert på feil informasjon om kvalifikasjonene til de ulike yrkesgruppene i barnehagene. Illustrasjonsfoto: Magnus K. Bjørke

Er OECD dårlig informert

OECD-rapporten om norske barnehager gir en negativ framstilling av kompetanse og kvalitet.

OECD Rapport og Stortingsmelding



Tidlig innsats starter i Barnehagen



Oslo

Kartlegging av språkarbeid i Groruddalen (2019)

Nullpunktsanalysen viste:

- ▶ Store kvalitetsforskjeller mellom barnehager, og innad i samme barnehage
- ▶ Mangel på felles praksis
- ▶ Varierende kompetanse om god språkstøtte
- ▶ Ulik forståelse av systematisk pedagogisk arbeid



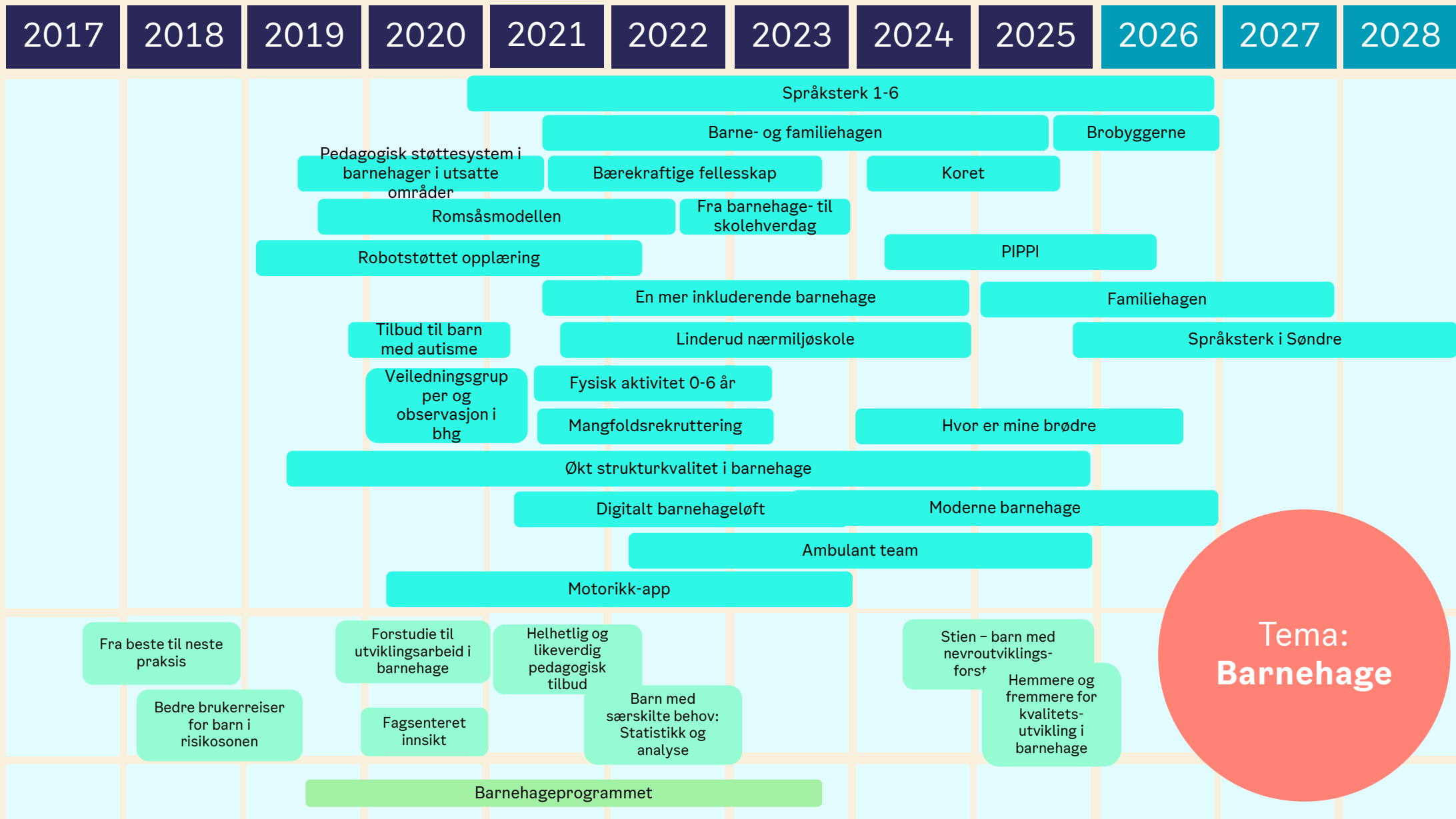
Oslo

Systematikk

Kompetanse

Organisering





Tema:
Barnehage

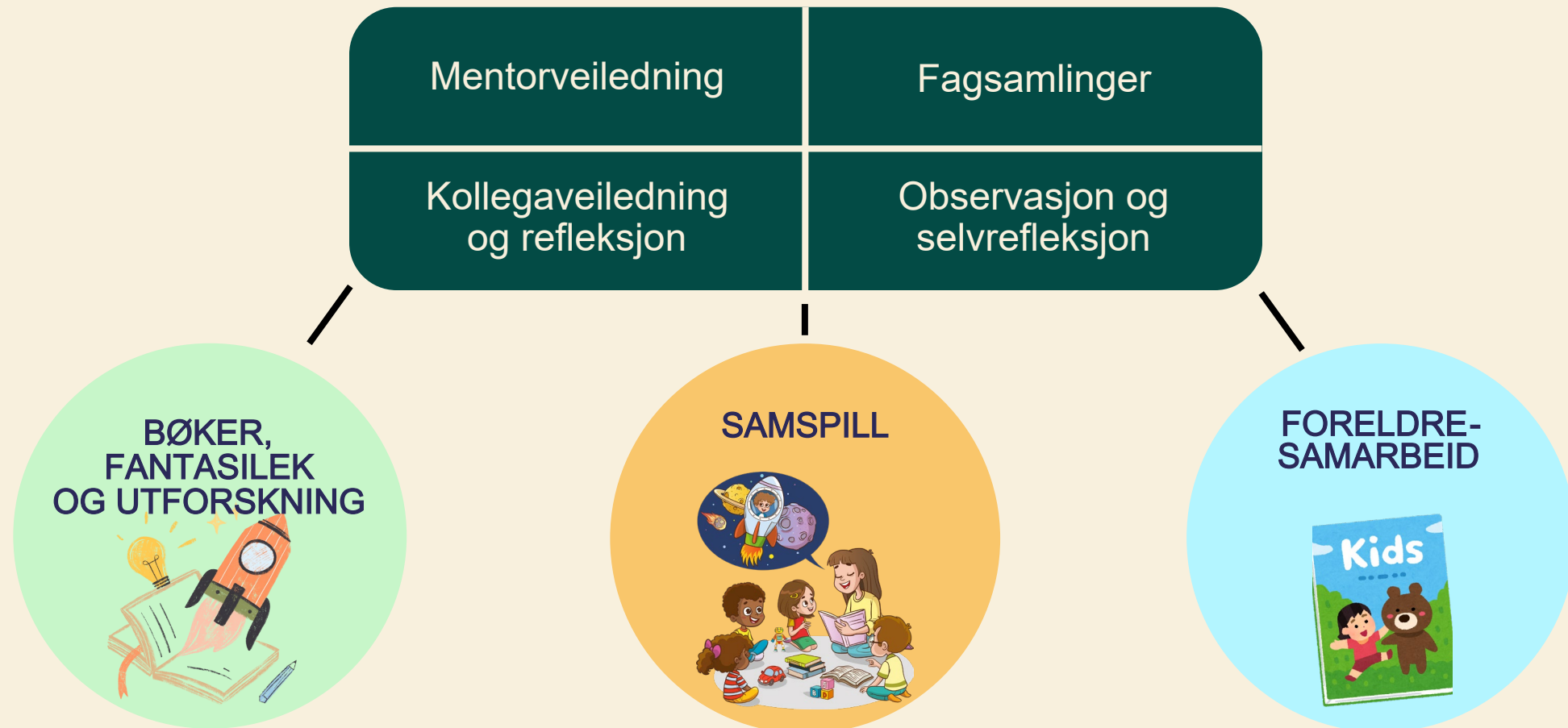


A young child with light brown hair, wearing a yellow long-sleeved shirt, is looking upwards with a curious expression. The child is holding a small, silver, foil-wrapped astronaut figure in their right hand. Above the child's head, a red and white toy rocket is suspended by a string. To the right of the child, a model of the solar system is visible, featuring several colorful spheres (representing planets) on thin white sticks. The background is a blurred indoor setting, possibly a classroom or playroom, with shelves and various objects visible.

Språksterk 1-6: En helhetlig modell for språk- og profesjonsutvikling

MODELL FOR PROFESJONSUTVIKLING SPRÅKSTERK 1-6

FAGLIG PÅFYLL OG REFLEKSJON



5000

barn har vært en del av Språksterk

1300

ansatte

**PÅ VEI
MOT 2030!**



2 600
ansatte

80
barnehager

315

avdelinger

67

barnehager

Språksterk 1–6 gir barnehagene en felles modell for systematisk språkarbeid, refleksjon og veiledning i hverdagen.

Det styrker profesjonsfellesskapet og bidrar til likere kvalitet på tvers av barnehager.

A photograph of two children, a girl and a boy, running away from the camera on a gravel path in a park. The girl is on the left, wearing a floral dress, and the boy is on the right, wearing a dark t-shirt. They are both running towards a playground with wooden structures in the background. The scene is brightly lit, suggesting a sunny day. A red text box is overlaid on the bottom left of the image.

Et godt prosjekt er ikke nok.

Endringen må bli en del av måten tjenesten jobber på.



Oslo

**Se videoen vår:
Brobyggerne i
Søndre Nordstrand**



Foreldre

Barn og unge står ikke alene.
Familien er en del av løsningen.

De som trenger mest, får
ofte minst.



Oslo

Tillit til offentlige tjenester

- Hvorfor er tillit avgjørende for sosial utjevning?
- Hvordan bygge tillit for å komme i posisjon?
 - Case
 - Brobyggerne i Søndre Nordstrand
 - Hjemmeveiledning – barn med nedsatt funksjonsevne

Brukerundersøkelse 2019:

Enkelte kommer på helsestasjonen fordi de "må". De forteller at de er redde, at de sier så lite som mulig og går så fort de kan.

Brobyggere i Søndre Nordstrand

Brobyggere er ansatte med språk, kultur, relasjons- og migrasjonskompetanse

Tjenester: Barnehage, åpen barnehage, helsestasjon, voksenopplæringen, skole

Ekstra "mini-opplæring" (3x2 timer)

Bygger tillit og relasjoner
Hjelper familier videre til tjenester de trenger.

Kinderegg:

- Kompetanse satt i system
- Muliggjør tidlig innsats
- Kostnadsnøytralt: systematiserer arbeid som allerede skjer uformelt



Oslo

«Møt foreldre med nysgjerrighet. Prøv å se det du ser fra ulike sider.»

— Hanaa Ahmed, brobygger og pedagog i Lofsrud barnehage.

Områdesatsingene i Oslo

Slik når brobyggere foreldre som barnevernet ikke når

800 barnevernsansatte er stille i salen. På scenen står to pedagoger fra Lofsrud barnehage og forteller hvordan én samtale med én forelder kan forebygge en hel blokk.

Nytt fra bydelene / Publisert: 22.01.2026
Av Bydel Søndre Nordstrand



Brobyggerne Hanaa Ahmed og Aisha Aziz på nasjonal barnevernkonferanse. Bilde: Bydel Søndre Nordstrand.

Brobyggere i Søndre Nordstrand



Mina Gerhardsen

22. januar kl. 10:06 · 🌐



«Jeg kan forebygge en hel blokk jeg!»

I går var det **Bufdir** sin store barnevernkonferanse, med fullt hus og masse spennende innlegg. To av de innleiderne som inspirerte var Aisha og Hanaa fra Brobyggerne i Søndre Nordstrand bydel i Oslo. Begge jobbet i barnehage og hadde oppgaven som Brobygger som en del av jobben.

Med kunnskap om forskjellige språk, kulturer og tradisjoner, samt god systemforståelse for hvordan ting fungerer i Norge, bygger de broer og åpner dører. Som en av dem sa: «Vi sørger for at små misforståelser ikke blir store utfordringer».

Regler for barneoppdragelse, forklaringer om hva barnevernet er og ikke er, tips til matpakke eller hva "klær etter vær" betyr. Spørsmålene og temaene er mange. Med relasjon og innsikt bygges tillit. Og budskap som forklarer og gir mening tas videre. Slik kan man med få samtaler forebygge en hel blokk!

Jeg tror vi var mange som tenkte at slike trenger vi mange flere av, etter å ha hørt om arbeidet.



Noen ganger må tjenesten flytte på seg – ikke familien.

- ▶ Familien i sentrum for tjenesteytingen
- ▶ Ambulerende veiledningsmetodikk
- ▶ Veiledning der utfordringene faktisk oppstår
- ▶ Tjenester på kontor kl 9-16 treffer ikke alltid familienes behov i hverdagen



Oslo



Hjemmeveiledning

Målgruppe:

Foreldre med barn med nedsatt funksjonsevne 0-18 år

- Lavterskel
- Hands-on veiledning hjemme
- Oversikt over familiens behov
- Koble på øvrige tjenester
- Diagnoseopplæring
- Søskenkurs

Tverrfaglig team på 6 ansatte:
Vernepleiere, spesialpedagoger,
familieveiledere

20+ kommuner har også startet
hjemmeveiledningsteam



Oslo

"At dere har kommet hjem til oss, har skapt en ro. Du har ikke fasiten, det at du kommer hjem over tid gjør at vi får muligheten til å gå veien i vårt tempo og du går den sammen med oss. Dette har vært helt avgjørende."

Anonym mamma

Ambulerende foreldreveiledning i Søndre Nordstrand

Søndre Nordstrand har vært i forkant med å etablere ambulerende foreldreveiledning. Siden 2019 har Oslo-bydelen hatt det de kaller et hjemmeveiledningsteam. Teamet, som ledes av vernepleier Gry Østby, drar hjem til og veileder familier som har barn med nedsatt funksjonsevne.

Skrevet av: **Otto von Münchow**

21. desember 2023. Sist oppdatert: 21. desember 2023

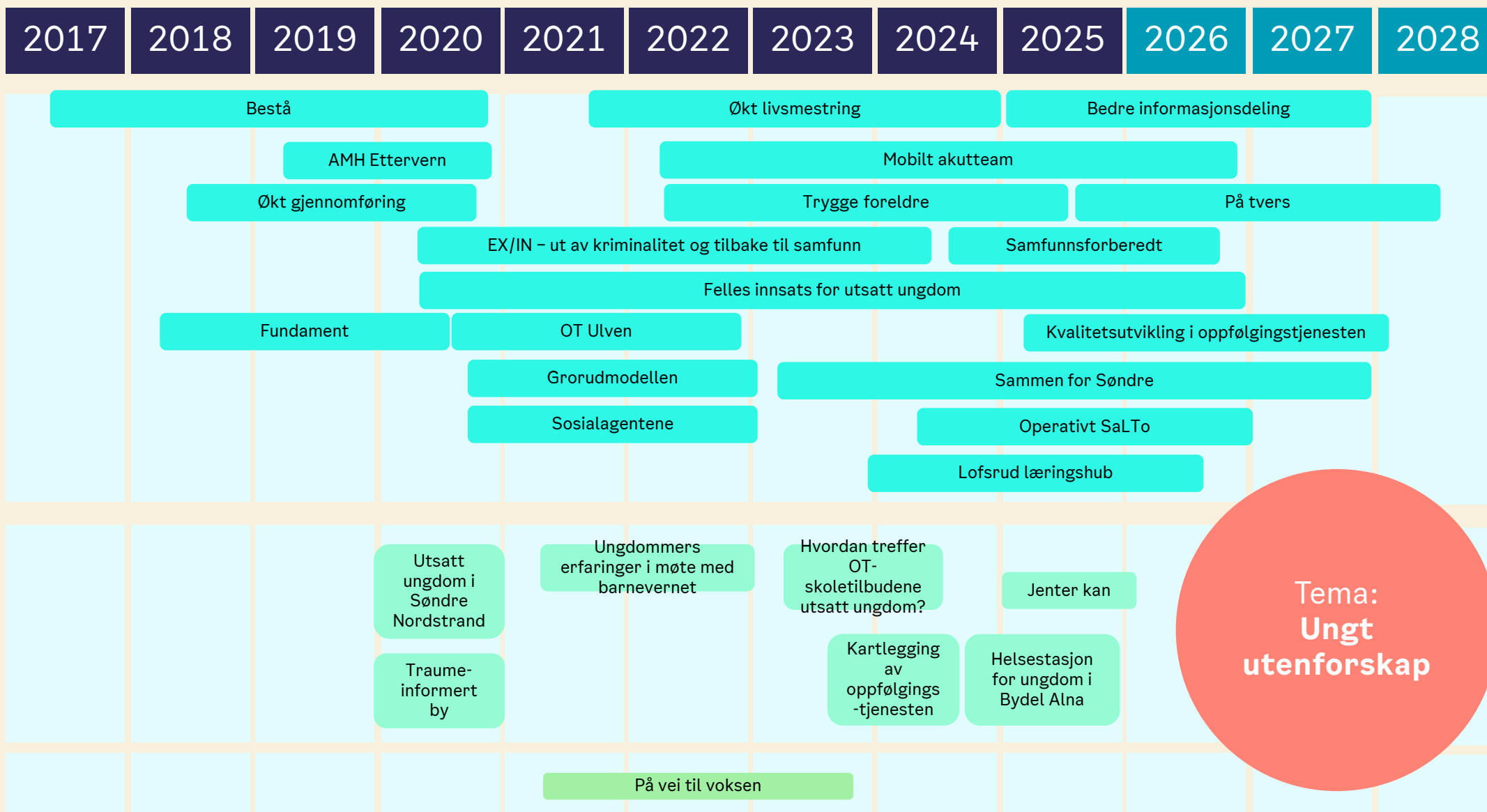


Bildetekst: Gry Østby er vernepleier og teamleder for ambulerende foreldreveiledning i bydelen Søndre Nordstrand.

Ungt utenforskap

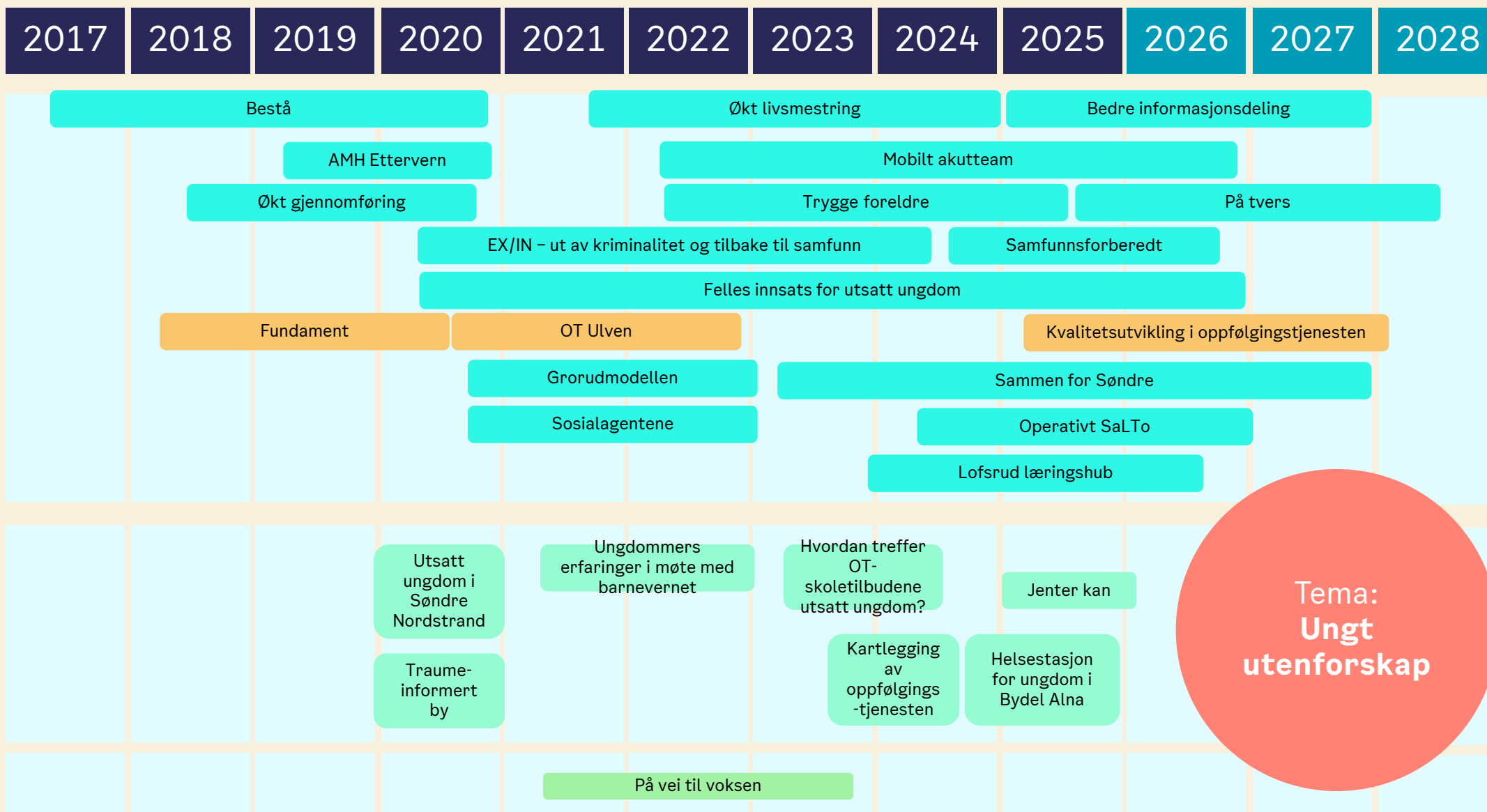


Oslo



Tema:
**Ungt
utenforskap**





Tema:
Ungt
utenforskap



Oslo

Fundament (2018-2020)

- ▶ **Behov** definert av videregående skoler og oppveksttjenester
- ▶ **Største utfordring:** Elever begynner på videregående uten tilstrekkelige fagkunnskaper fra ungdomstrinnet
- ▶ **Løsning:** Uttesting av et 11. grunnskoleår lagt til Kuben videregående skole
- ▶ I ordinær drift fra 2020
- ▶ Utvidet til Nydalen videregående skole i 2022



Oslo



OT Ulven (2020-2022)

- ▶ **Behov** avdekket i Fundament: Svært sammensatt elevgruppe
- ▶ **Utfordring**: Elever innblandet i kriminalitet trenger eget tilbud
- ▶ **Løsning**: Skoletilbud for elever som er frafallsutsatte pga. rus og kriminalitet
 - Tett samarbeid med barnevern og politi
- ▶ I ordinær drift for fra 2022
- ▶ Antall plasser doblet fra 2024



Oslo



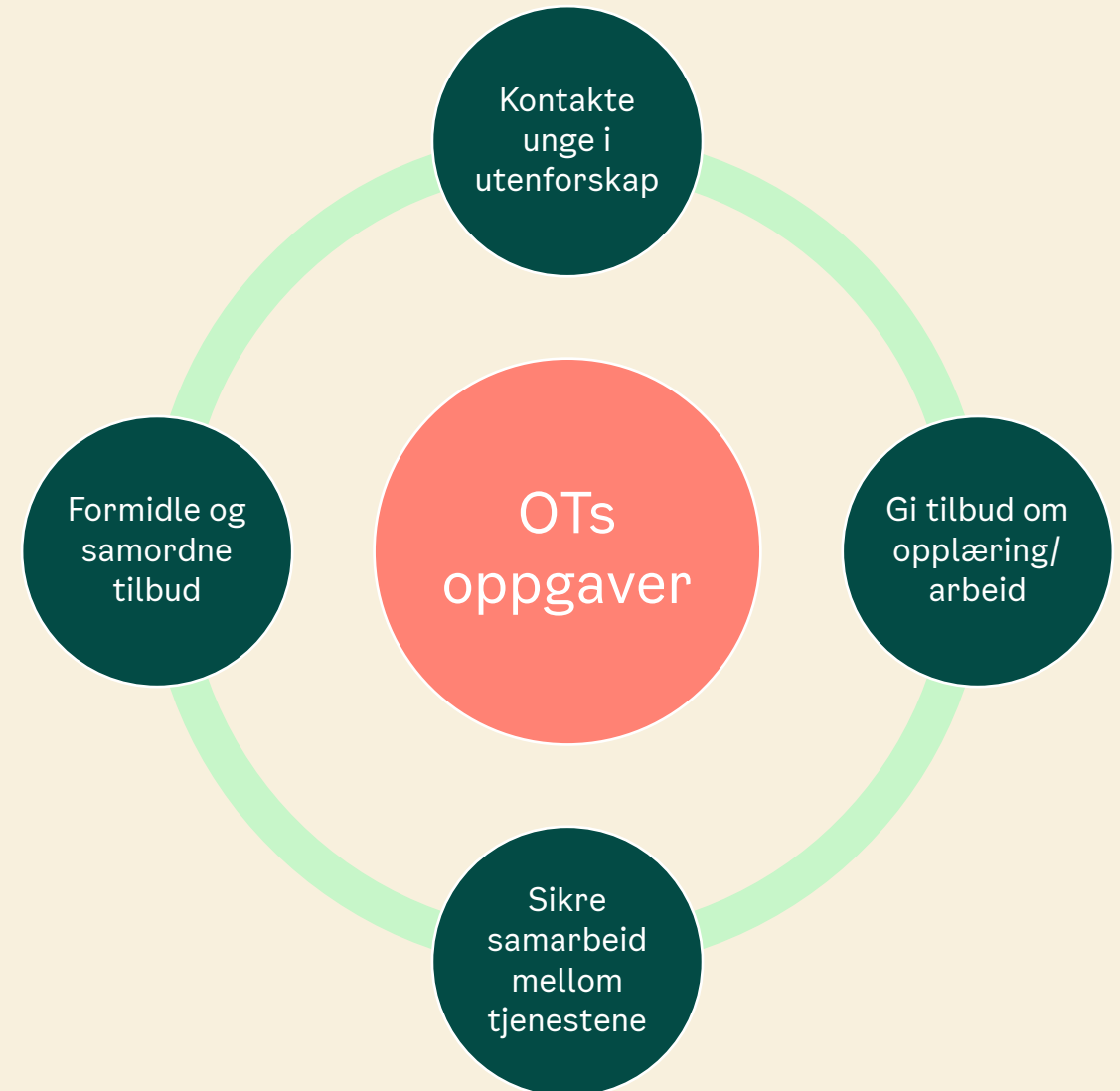
Status 2023

- ♦ Fundament og OT Ulven = opplæringstilbud rettet mot utvalgte grupper med høy risiko for varig utenforskap
- ♦ Trenger mer kunnskap:
 - Hvem er de unge i utenforskap?
 - Hva trenger de?
 - Hvordan fungerer dagens tilbud?



Hva er oppfølgingstjenesten?

- ▶ Lovpålagt tjeneste
- ▶ Et tilbud for unge mellom 16-24 år som ikke har fullført videregående og som verken er i arbeid eller opplæring
- ▶ Eneste tjeneste som vet hvem de unge i utenforskap er og har mandat til å kontakte dem



Innsikt:

Kunnskap om oppfølgingstjenesten (Nordlandsforskning, 2024)

- Oslo har landets laveste måloppnåelse for oppfølgingstjenesten (OT)
 - Kommer i kontakt med færrest unge i utenforskap
 - Får færrest unge i aktivitet
- Uklare ansvarsforhold mellom partene (dvs. bydel, Nav og Utdanningsetaten)
- Ansatte som treffer unge i utenforskap vet ikke hvilke tilbud som finnes
- Liten kapasitet til veiledning og oppfølging
- **De som trenger mest hjelp får minst**



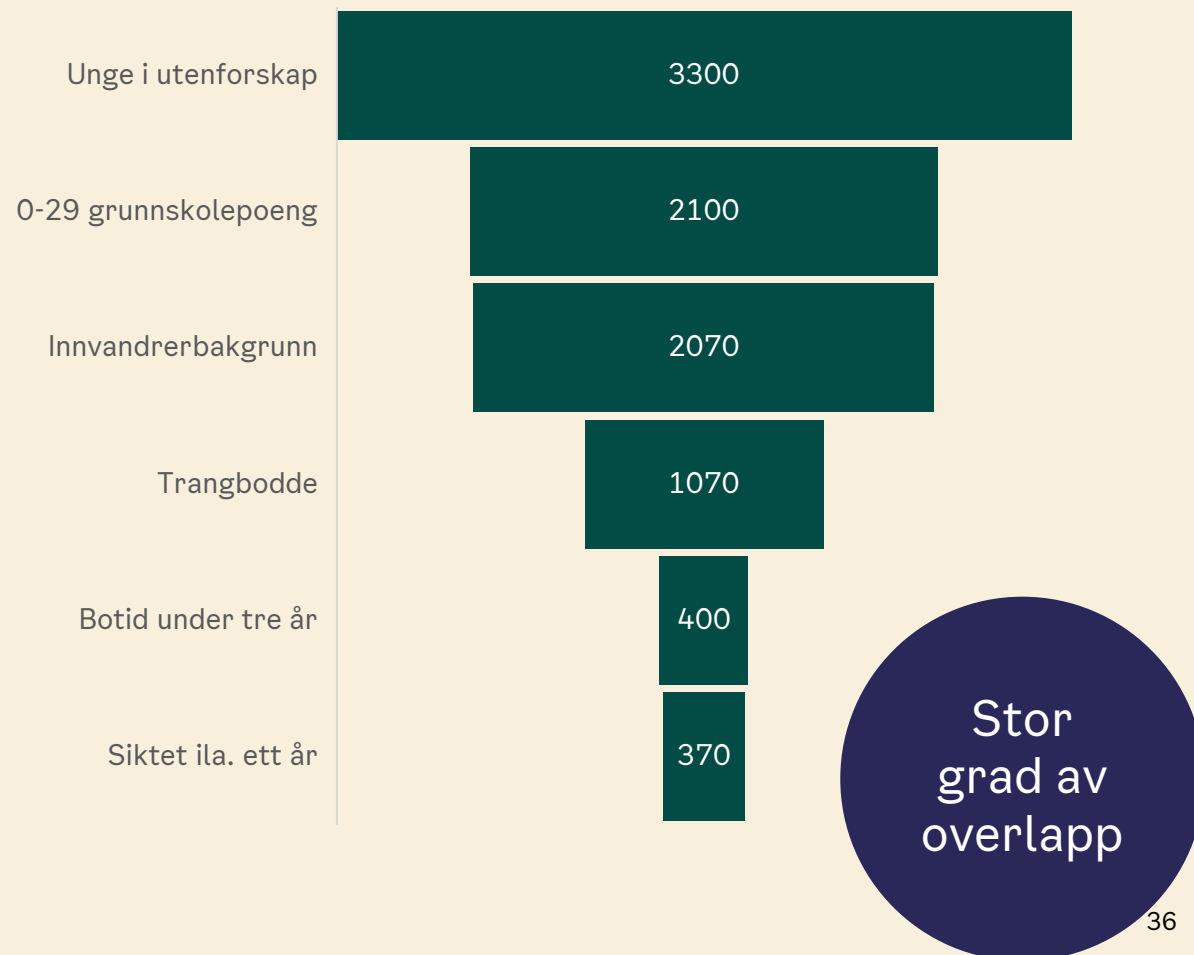
Prosjekt:

Kvalitetsutvikling i oppfølgingstjenesten (2025-2027)

- Hvem er de, og hva trenger de? (Fafo, 2026)
- **Mål:** Bedre styring av oppfølgingstjenesten
- **Mål:** Flere kommer i arbeid og/eller opplæring
- **Mål:** Færre havner i utenforskap (forebygging)

Kunnskap om unge i utenforskap (Fafo, 2026)

- ▶ **3300** 16-24-åringer er verken i jobb eller opplæring i Oslo
- ▶ Målgruppen ble **tredoblet** fra 2024 da aldersspennet økte fra 21 til 24 år
- ▶ De **eldste** trenger mest hjelp
- ▶ Særlig **bekymringsfullt**:
 - Norskfødte gutter av innvandrerforeldre
 - Dobbelt så høy risiko for utenforskap som jentene
 - Begår mer kriminalitet enn alle andre grupper
 - Unge med kort botid



Utviklingsbehov

- ▶ I oppfølgingstjenesten
 - Helhetlig tiltaksvifte
 - Tydelige ansvarsforhold
- ▶ I de universelle tjenestene
 - Hva må gjøres annerledes for at elever med innvandrerbakgrunn og lav sosioøkonomisk status lærer mer i grunnskolen?
 - Bedre språkopplæring
 - Bedre tilpasset opplæring
 - Bedre foreldresamarbeid



Lessons learned:



Start med problemet – ikke prosjektideen.



Bygg eierskap i linja fra starten.



Kvalitet i kjernetjenestene er avgjørende



Tilpass tjenestene til menneskene – ikke omvendt.



Planlegg for drift før prosjektet begynner.



Bruk prosjektmidler til å utvikle kapasitet – ikke til å bygge noe som forsvinner når pengene gjør det.

Avslutningskonferanse for Områdesatsingene i Oslo 26.nov!



Spørsmål?

Skann QR-koden for å bli
bedre kjent med
delprogram oppvekst
og utdanning og arbeidet vårt.

